

Sectormonitor 2021-Q3

Ontwikkeling arbeidsmarkt transport & logistiek

Sectorinstituut Transport en Logistiek
December 2021

Sectorinstituut
Transport en Logistiek

Inhoud Sectormonitor 2021-Q3¹

Arbeidsmarktindicatoren transport en logistiek:

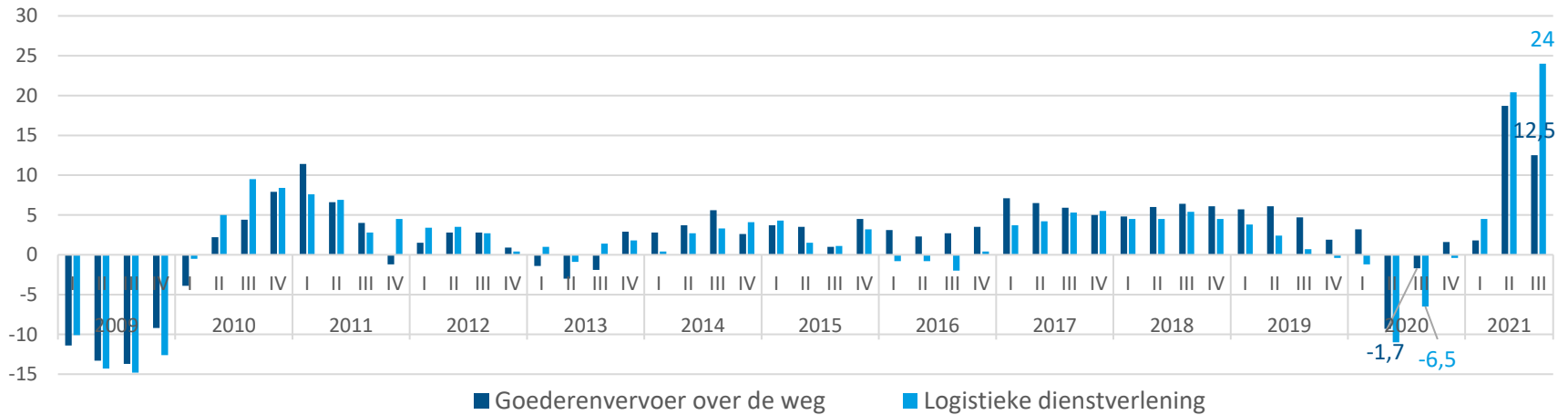
- Omzetontwikkeling en verwachtingen transportondernemers komende 3 maanden
- Ervaren belemmeringen voor bedrijfsactiviteiten
- Openstaande vacatures transport en logistiek en spanningsindicator
- Instroom vrachtwagenchauffeurs in WW
- Werkgevers en werknemers SOOB/Pensioenfonds Vervoer:
 - Aantal werkgevers en bedrijfsomvang
 - Aantal faillissementen
 - Aantal werknemers, aantal chauffeurs en chauffeursquote
 - Oproepkrachten en parttimers
 - In- en uitstroom werknemers
 - Leeftijdsopbouw en gemiddelde leeftijd

¹De cijfers gaan, naast het afgelopen kwartaal, ook deels over het lopende kwartaal om goed aan te sluiten bij de actuele ontwikkelingen.

Omzetontwikkeling¹ beroepsgoederenvervoer en logistieke dienstverlening

Omzetontwikkeling t.o.v. een jaar eerder (%)

Bron: CBS, 2021

- Goederenwegvervoer: omzet lag in 3^e kwartaal 12,5% hoger dan in 3^e kwartaal van 2020. Vorig jaar had de branche last van contactbeperkende maatregelen en daalde de omzet². Omzet lag vanaf 2^e kwartaal boven het niveau van voor coronamaatregelen (niet weergegeven in figuur)
- Logistieke dienstverlening⁴: omzet groeit in 3^e kwartaal 24% t.o.v. jaar eerder

¹ Statistieken van omzetontwikkeling van CBS zijn gebaseerd op BTW-opgaven van bedrijven. De gegevens voor dit onderzoek zijn begin oktober verzameld, voordat de aanvullende coronamaatregelen bekend werden.

² Per saldo is er sprake van omzetverlies in goederenvervoer over de weg in 2020 (in heel 2020 -2,3% t.o.v. 2019). Er zijn echter verschillen tussen deelmarkten of typen vervoer; een aantal deelmarkten wordt minder geraakt door de crisis dan andere (UWV, 2020; NIWO/Panteia/Policy Research, 2020).

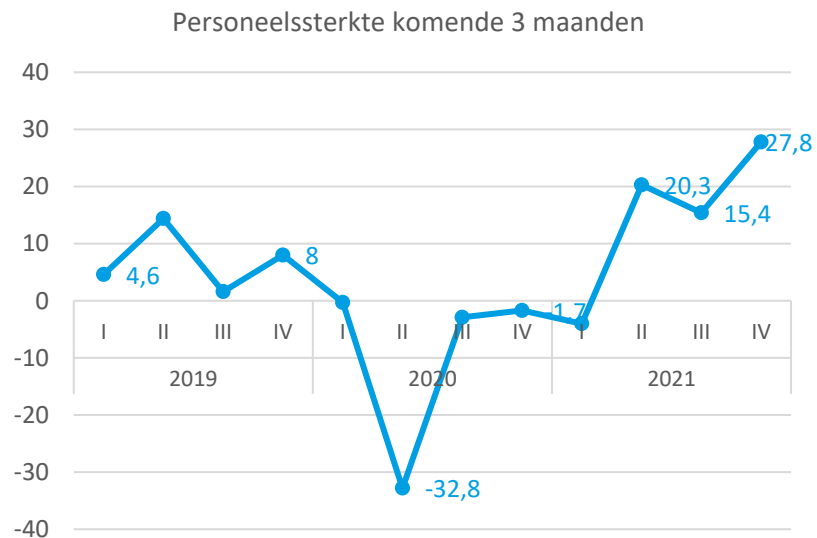
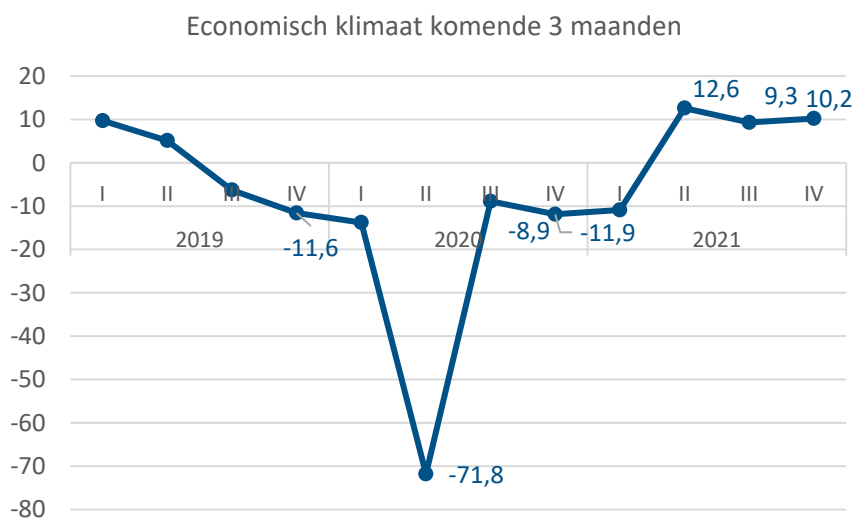
³ Branche goederenwegvervoer zette in 2021-Q3 bijna 10% meer om dan 2 jaar geleden (2019-Q3) ([CBS, 2021](#))

3

⁴ Opslag en dienstverlening voor vervoer (=CBS definitie logistieke dienstverlening) omvat dienstverlening voor vervoer over land, opslag, dienstverlening vervoer door de lucht, expediteurs, dienstverlening vervoer over water en laden, lossen en overslag

Verwachtingen transportondernemers komende 3 maanden

Saldo % optimisten en % pessimisten ondernemers goederenvervoer over de weg

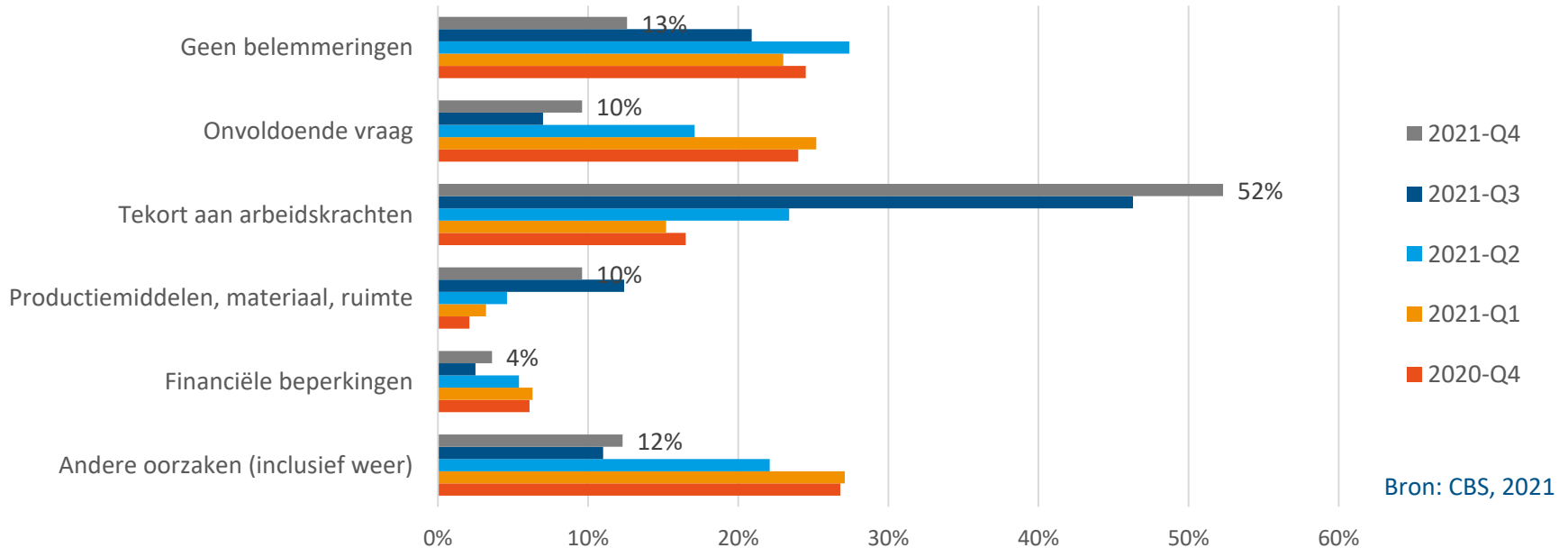
Per saldo zijn transportondernemers positief over economisch klimaat en personeelssterkte: er zijn (begin Q4) meer ondernemers die komende 3 maanden een toename van hun personeelsbestand verwachten dan ondernemers die een afname verwachten¹. Ondernemers zijn positiever over de verwachte personeelssterkte dan een kwartaal eerder².

¹ Het saldo wordt bepaald door het percentage positief gestemde ondernemers te verminderen met het percentage negatief gestemde ondernemers. Voorbeeldberekening per saldo: 33,3% van transportondernemers verwacht de komende 3 maanden een toename van hun personeelsbestand en 5,5% een afname: per saldo verwacht 27,8% een toename.

² Vanwege een toenemend aantal coronabesmettingen is eind november een nieuwe gedeeltelijke lockdown ingesteld. De gegevens van het vertrouwen zijn in oktober verzameld, voordat de nieuwe maatregelen in gingen.

Ondervindt u belemmeringen voor uw bedrijfsactiviteiten?

Aandeel ondernemers goederenvervoer over de weg dat belemmering ervaart voor bedrijfsactiviteiten

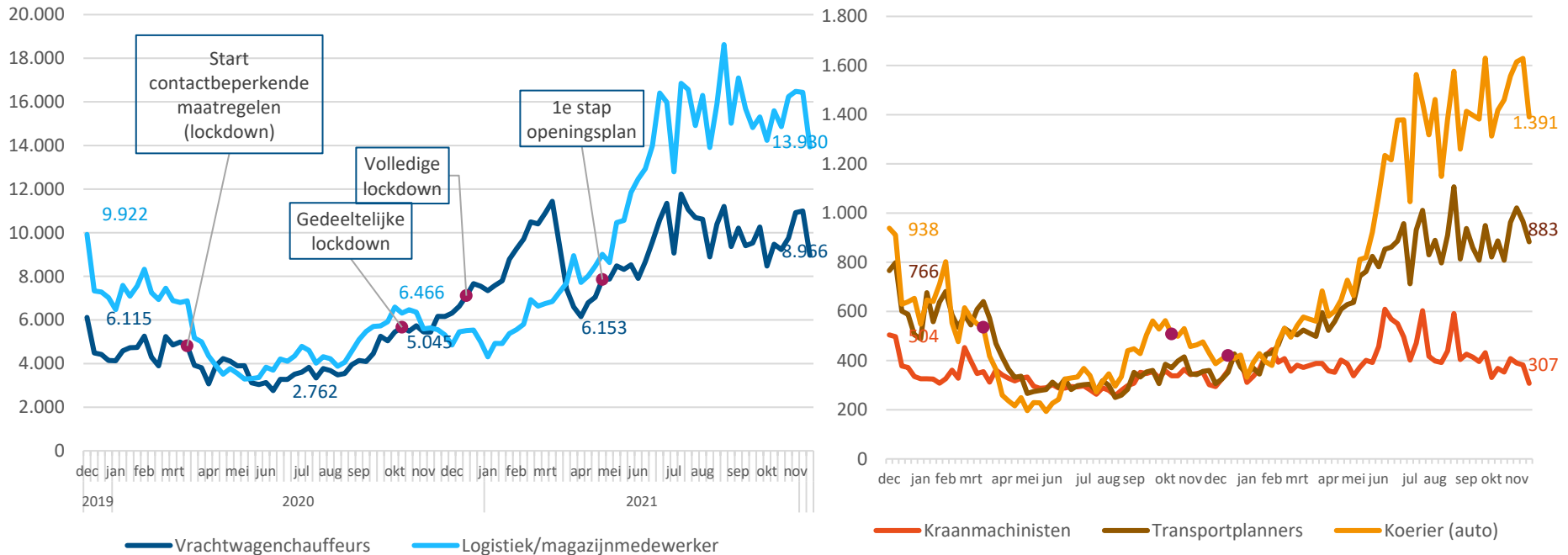

- Begin 4e kwartaal 2021 ondervindt 52% van ondernemers goederenwegvervoer een belemmering door personeelstekort en 10% door onvoldoende vraag. 13% ervaart géén belemmering.^{1 2}
- T.o.v. vorige kwartalen: aandeel ondernemers dat personeelstekort ervaart neemt fors toe en aandeel dat géén belemmering ervaart neemt sterk af

¹In logistieke dienstverlening ervaart 34% een personeelstekort en 14% onvoldoende vraag. 15% ervaart geen belemmering.

² Steeds meer ondernemers in de verschillende bedrijfstakken in NL geven aan last te hebben van een personeelstekort (CBS, 2021); begin oktober 2021 gaf ruim 30% van de ondernemers in NL aan hierdoor belemmerd te worden. In juli was dit nog ongeveer 23%. In goederenvervoer over de weg is het aandeel dat een personeelstekort ervaart niet eerder zo hoog geweest (sinds begin meting 2014).

Openstaande vacatures transport en logistiek

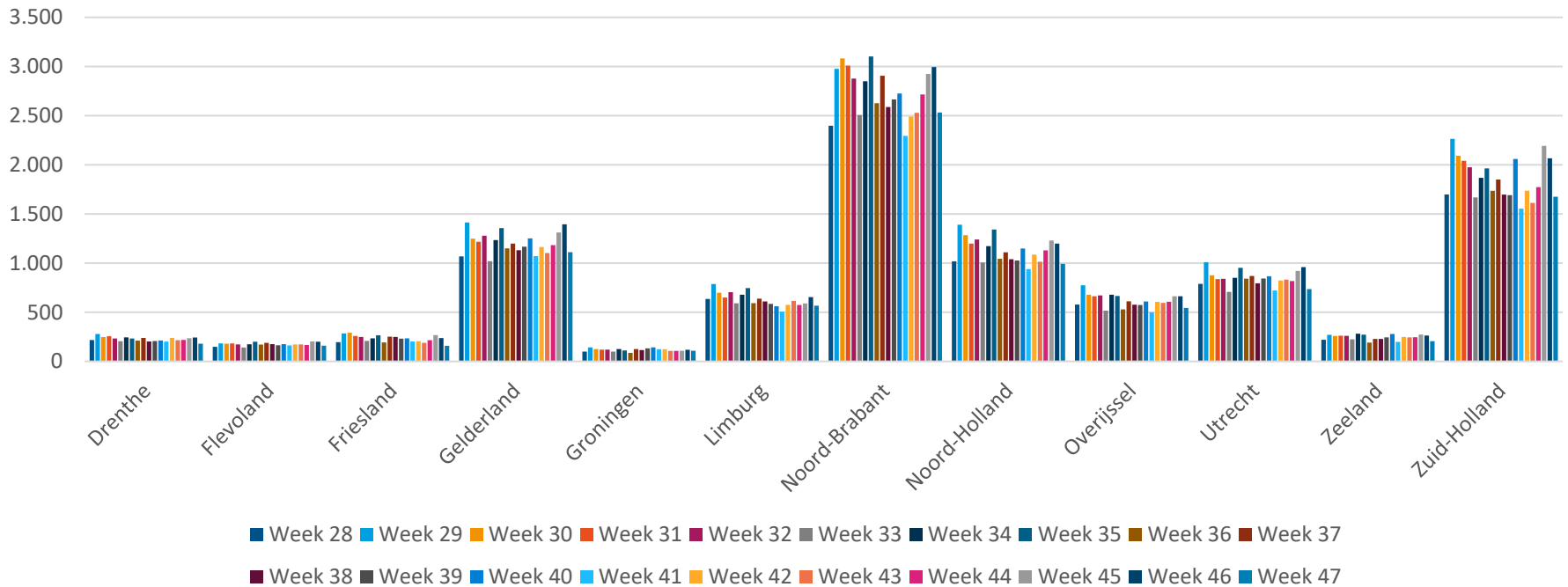

- Na start van contactbeperkende maatregelen (medio maart 2020) nam het aantal vacatures¹ voor transport en logistiek sterk af. Aantal vacatures nam na dieptepunt in mei/juni 2020 weer toe
- In mei/juni 2021 neemt aantal vacatures transport en logistiek sterk toe en aantal piekt in juli/augustus. In najaar blijft aantal vacatures op een hoog niveau

¹ Weergegeven zijn vacatures beschikbaar op werk.nl. Dit zijn zowel vacatures die via werkgevers bij UWV worden gemeld als vacatures van andere websites die door een vacaturespider zijn verzameld. Vacatures die intern worden opgevuld of waarvoor 'via via' (werknemers/klanten) wordt geworven vallen buiten de telling. Het aandeel online vacatures UWV ten opzichte van de totale vacaturemarkt (zoals ieder kwartaal vastgesteld door CBS) bedroeg in 2019 gemiddeld over alle kwartalen 81%.

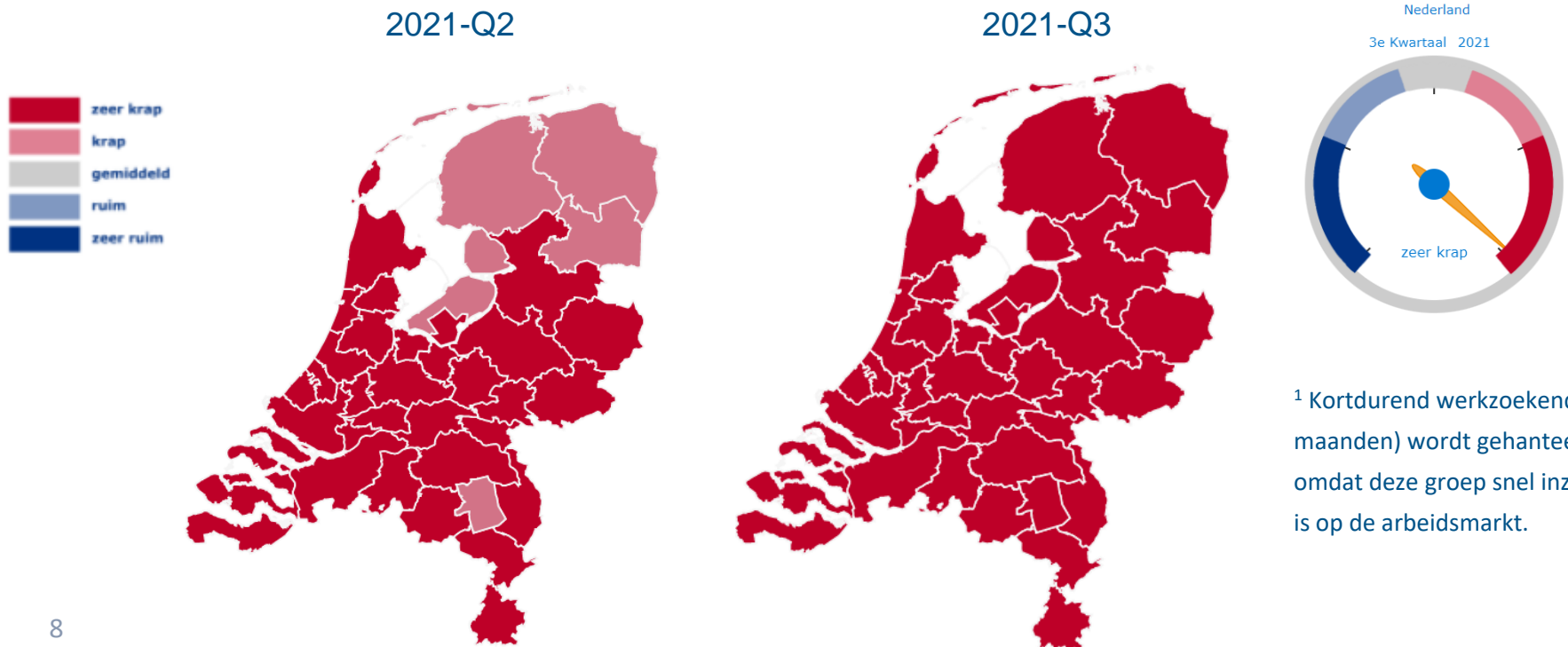
Bron: UWV, 2021, bewerking STL

Vacatures vrachtwagenchauffeurs naar regio (jul-nov 2021)

Verhouding openstaande vacatures vrachtwagenchauffeurs/ kortdurend WW'ers¹ 2021-Q3

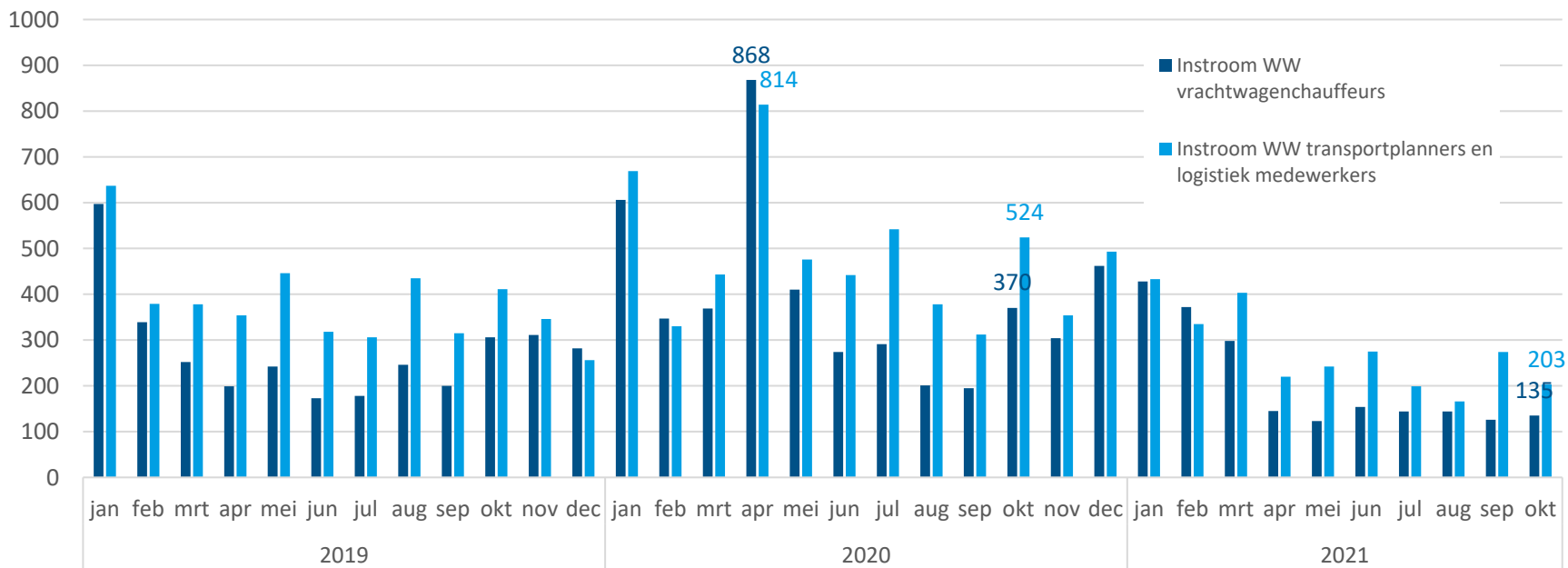
- In 2021-Q3 is in alle regio's sprake van een zeer krappe arbeidsmarkt voor vrachtwagenchauffeurs
- Krapte neemt t.o.v. van vorig kwartaal in verschillende regio's verder toe (bijv. Drenthe en Flevoland)

¹ Kortdurend werkzoekend (<6 maanden) wordt gehanteerd omdat deze groep snel inzetbaar is op de arbeidsmarkt.

Bron: UWV, 2021

Instroom in WW werknemers transport en logistiek

- In oktober is instroom van chauffeurs in WW iets hoger dan in september en instroom van transportplanners en logistiek medewerkers lager. Voor beide functies is instroom een stuk lager t.o.v. dezelfde maand vorig jaar (135 chauffeurs en 203 logistiek medewerkers in oktober 2021 tegen 370 en 524 in oktober 2020)¹. In april 2020, kort na intreden van coronacrisis, piekte de instroom^{1 2}

¹ De instroom in WW werd volgens UWV (2021) in periode vanaf mei 2020 gedempt door de steunmaatregelen van de Overheid (NOW-regelingen). Landelijk daalt het aantal lopende WW-uitkeringen al 9 maanden op rij. De sectoren horeca en cultuur laten in oktober de grootste maandelijkse daling zien; de verdere versoepelingen van de contactbeperkende maatregelen spelen volgens [UWV](#) hierbij waarschijnlijk een rol.

² Totale instroom in WW in 2020 bedroeg: 4.679 chauffeurs en 5.770 transportplanners en logistiek medewerkers (tegen 3.325 chauffeurs en 4.581 transportplanners en logistiek medewerkers in 2019)

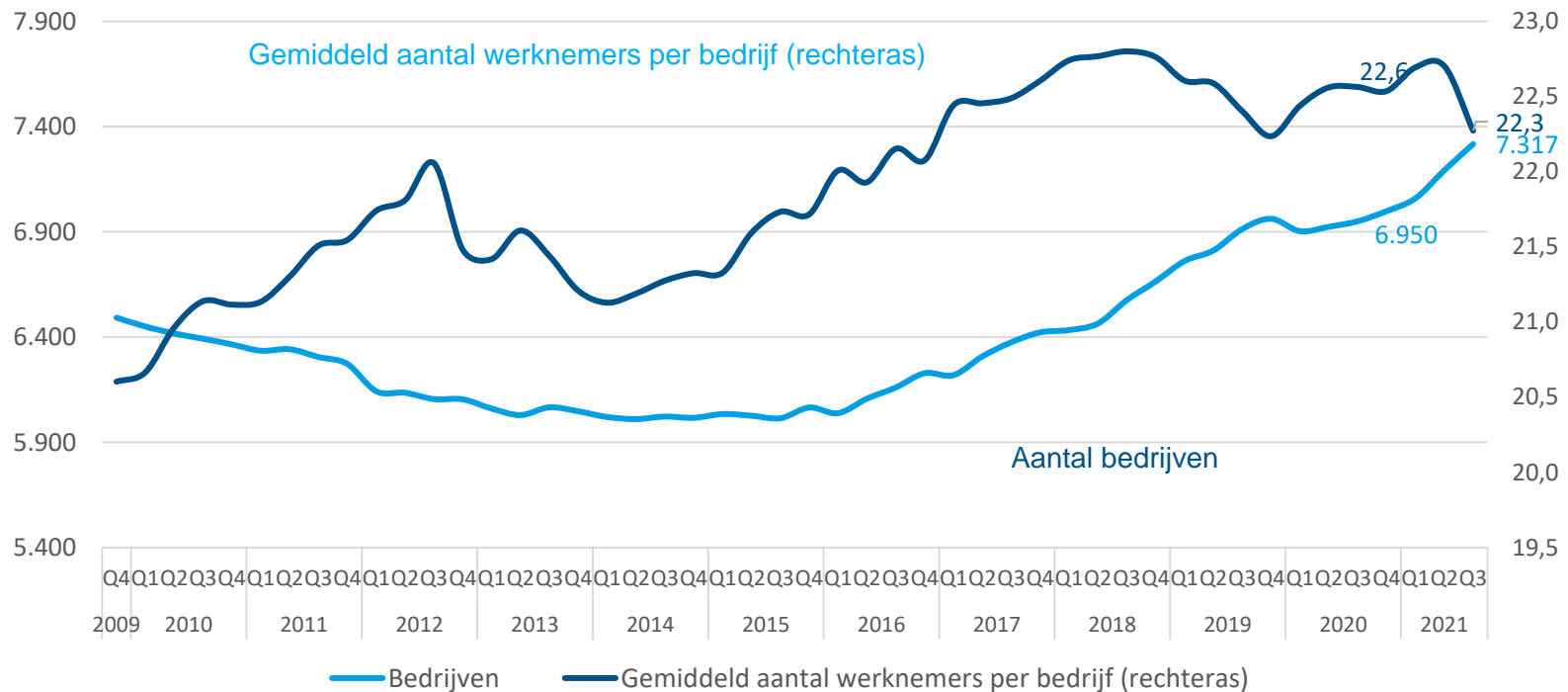
Ontwikkelingen werkgevers en werknemers SOOB/Pensioenfonds Vervoer¹

Sectorinstituut
Transport en Logistiek

¹ Alle bedrijven die goederen opslaan en vervoeren voor derden tegen betaling en de bedrijven die mobiele kranen verhuren (hijswerkzaamheden, verticaal transport). Deze ondernemingen vallen onder de werkingssfeer van de cao Beroepsgoederenvervoer en Stichting Opleidings- en Ontwikkelingsfonds Beroepsgoederenvervoer over de weg en de Verhuur van Mobiele Kranen (SOOB). Hieronder valt ook niet-vergunningplichtig vervoer kleiner dan 500 kg, zoals de koeriersector, en logistieke ondernemingen die zelf geen vervoer verrichten maar vrijwillig zijn aangesloten bij de cao.

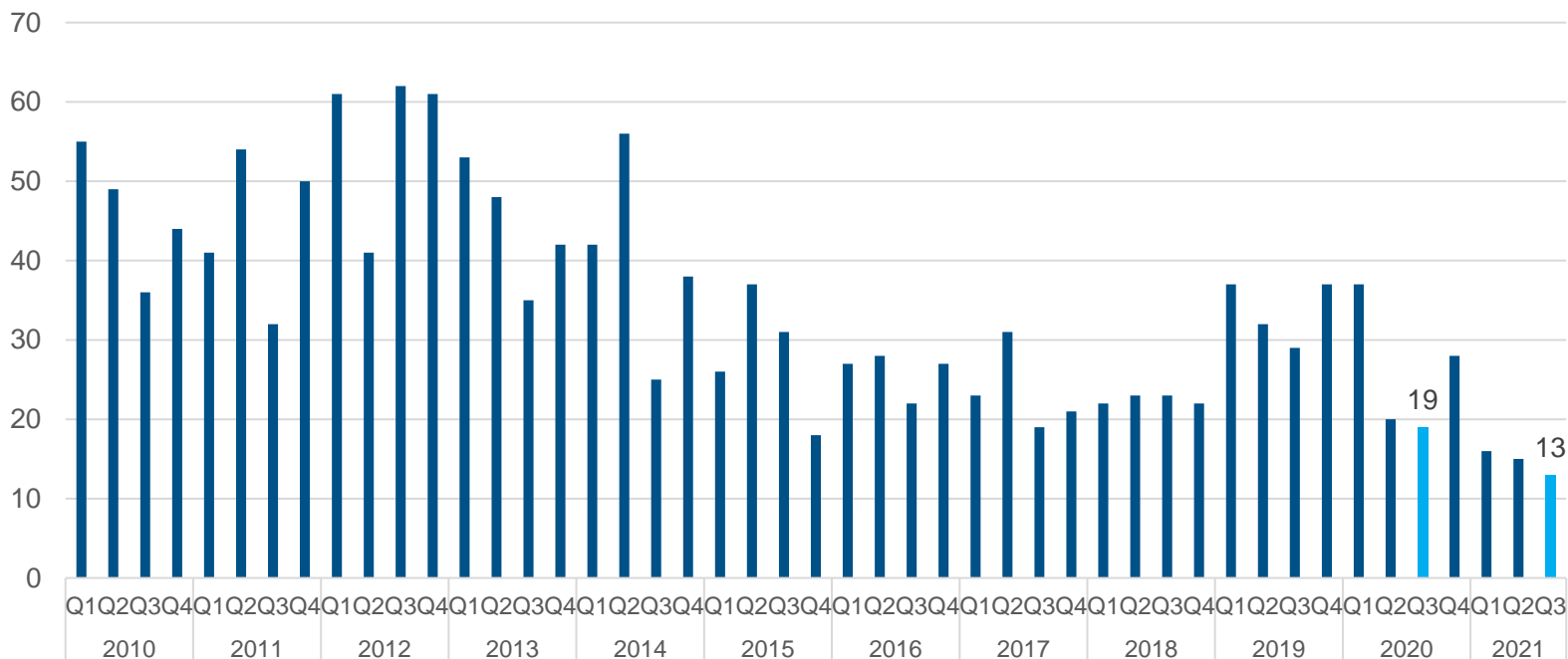
Aantal werkgevers in sector

- Aantal bedrijven 2021-Q3: 7.317 (+5,3% t.o.v. zelfde periode vorig jaar)
- Begin vorig jaar nam aantal bedrijven iets af, daarna nam aantal (tijdens coronacrisis) verder toe¹
- Gemiddeld aantal werknemers per werkgever neemt af t.o.v. vorig jaar (22,3 in 2021-Q3)

¹ Totaal aantal bedrijven NL nam in 2020 ook toe tijdens coronacrisis ([CBS, 2021](#))

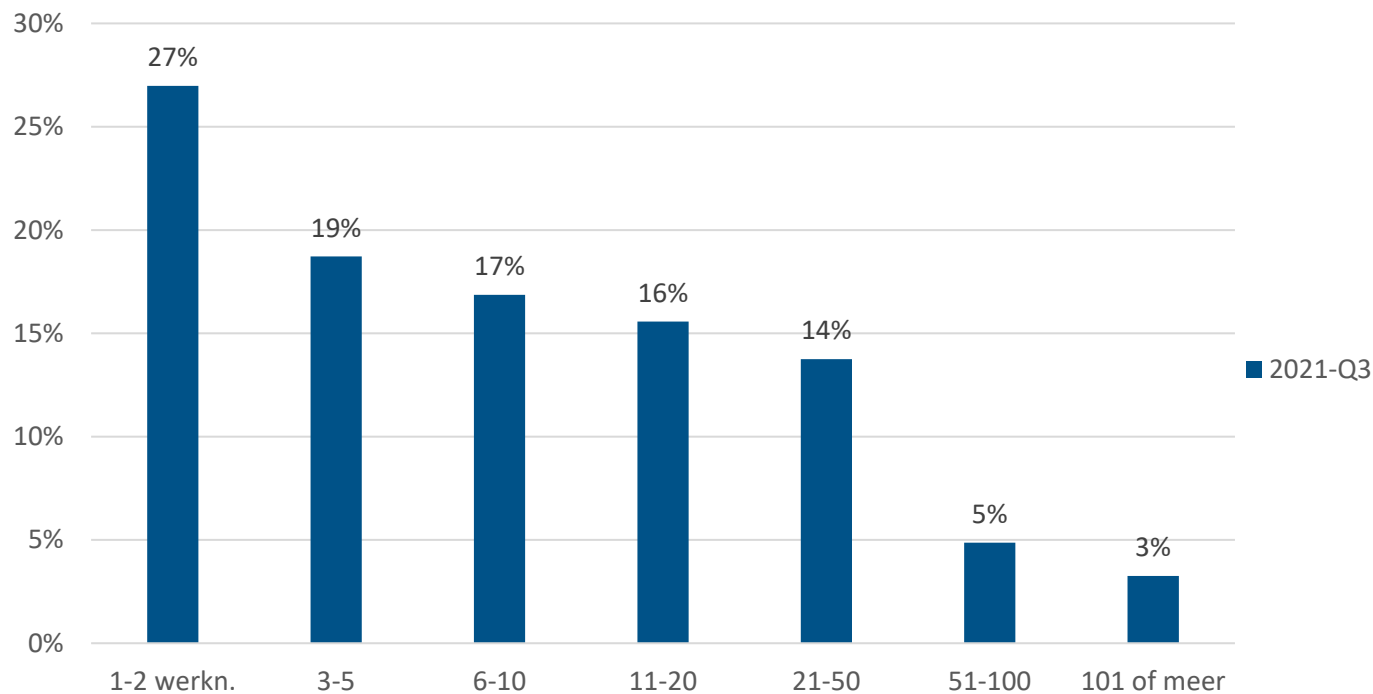
Aantal faillissementen

- In 2021-Q3 gaan 13 bedrijven failliet, minder dan vorig jaar (19 in 2020-Q3)
- In heel 2020 gingen minder bedrijven failliet dan in 2019 (102 bedrijven tegen 135)¹

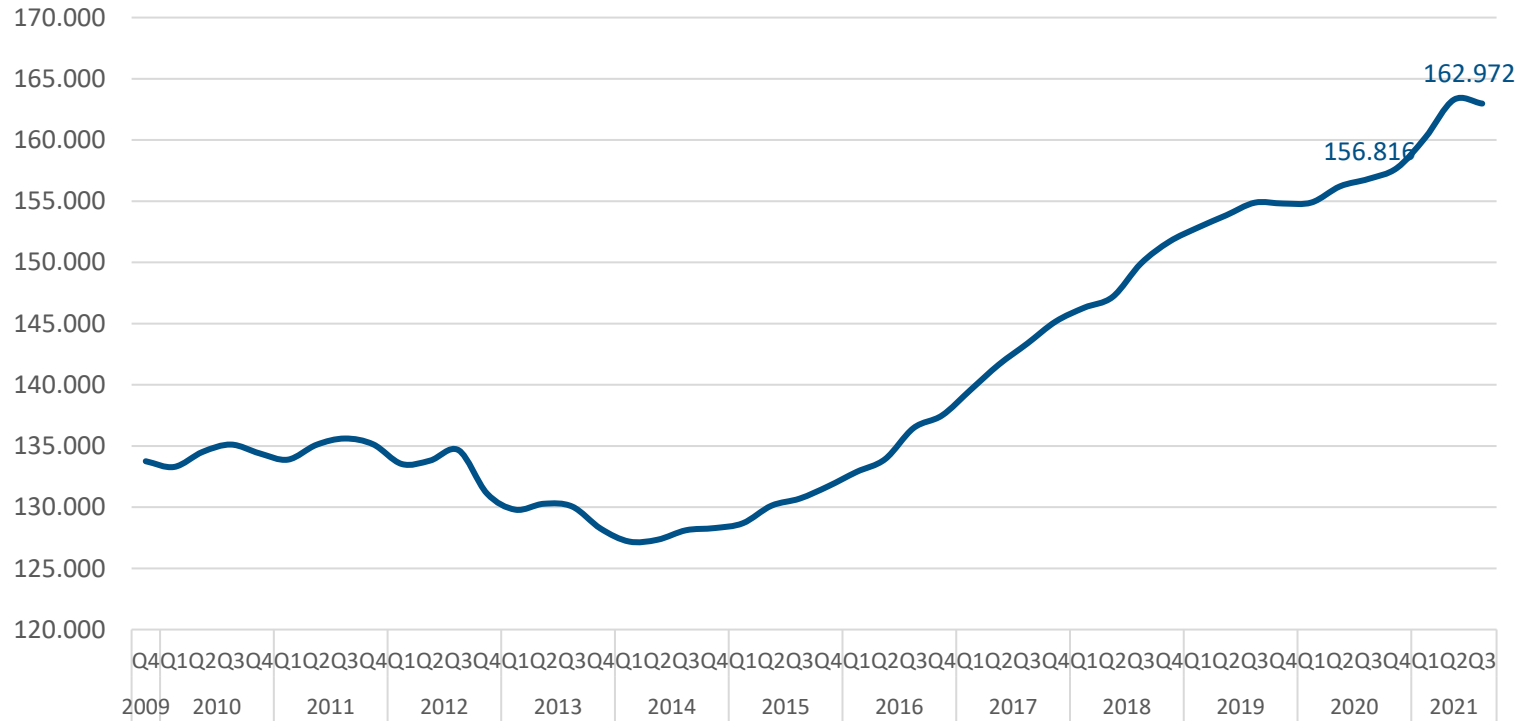
¹In heel 2020 gingen in NL 2.703 bedrijven failliet, het laagste aantal in 20 jaar. *"Dat in coronatijd minder bedrijven failliet werden verklaard, is niet los te zien van de noodsteun van de overheid (CBS, 2021)".* In augustus 2021 bereikte het totaal aantal faillissementen in NL het laagste niveau na december 1990. Ook in de maanden erna was het aantal faillissementen (historisch) laag (CBS, 2021).

Bedrijfsgrootte naar aantal werknemers

- In 2021-Q3 bestaat 63% van de bedrijven uit maximaal 10 werknemers (aandeel kleine bedrijven neemt toe, was 61% in 2019-Q3 en 62% in 2020-Q3)¹
- Meerderheid van werknemers (59%, 96.254 werknemers) werkt wel in de grotere bedrijven (vanaf 51-100 werknemers)

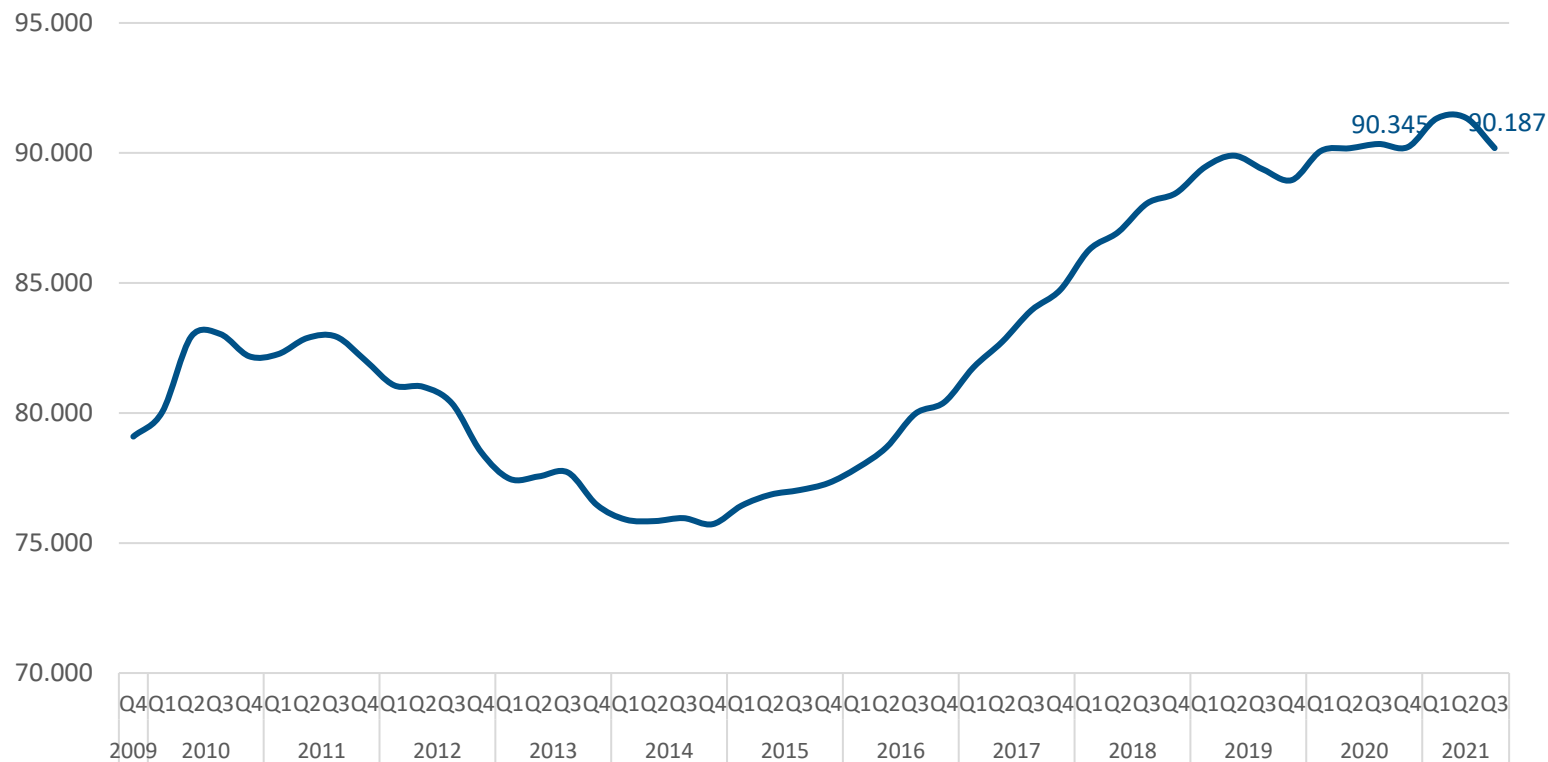
Aantal werknemers in sector

- Aantal werknemers 2021-Q3: 162.972
- Aantal werknemers neemt licht af t.o.v. vorig kwartaal (-0,2%). T.o.v. vorig jaar neemt het aantal toe (+3,9% t.o.v. 2020-Q3)*

*Grote stijging van aantal werknemers in 2021-Q1 (+2.488 werknemers t.o.v. 4^e kwartaal 2020) wordt grotendeels veroorzaakt door de aansluiting van een nieuwe werkgever bij Pensioenfonds Vervoer (met c.a. 2.100 werknemers). Stijging van aantal werknemers in 2021-Q2 wordt veroorzaakt door een lage uitstroom, terwijl de instroom relatief hoog was (hoewel lager dan in Q1).

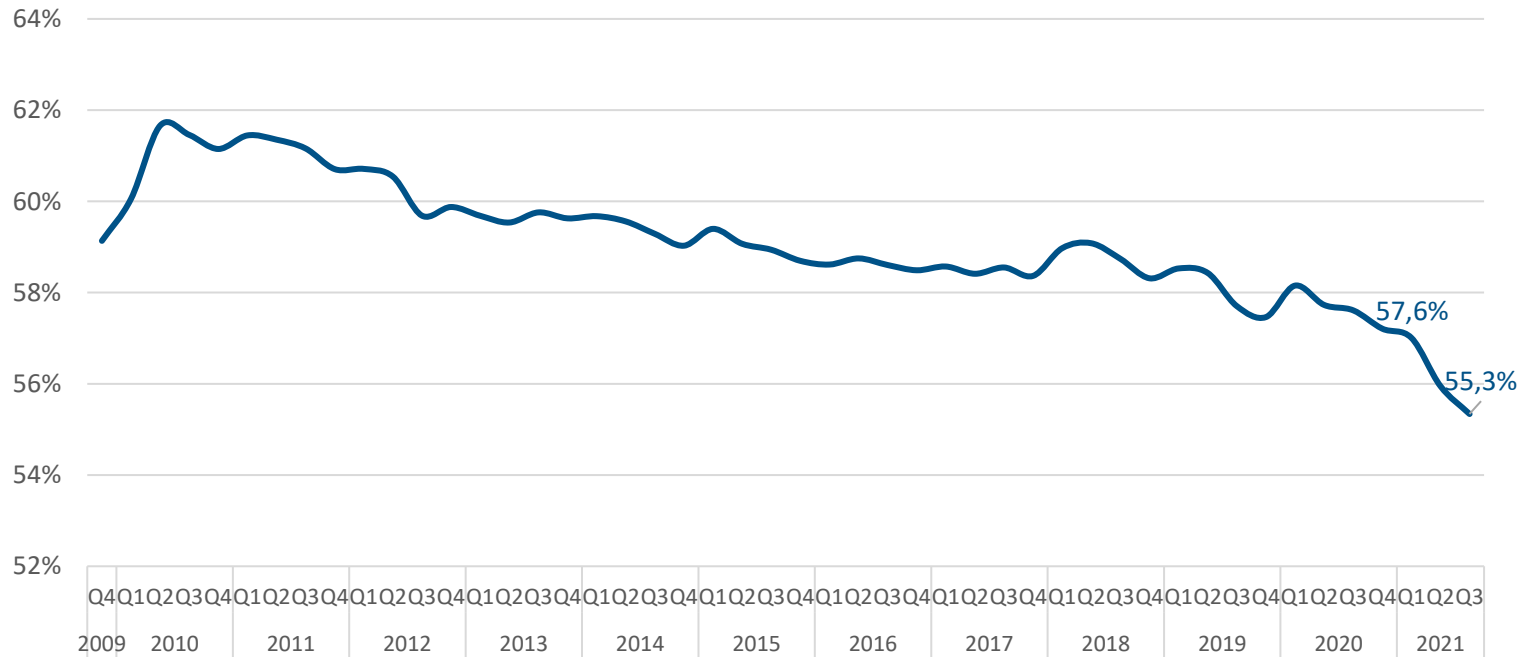
Aantal chauffeurs

- Aantal chauffeurs 2021-Q3: 91.187(-0,2% t.o.v. jaar eerder)
- Aantal chauffeurs steeg sterk in periode 2015 tot medio 2019, daarna blijft aantal chauffeurs ongeveer stabiel

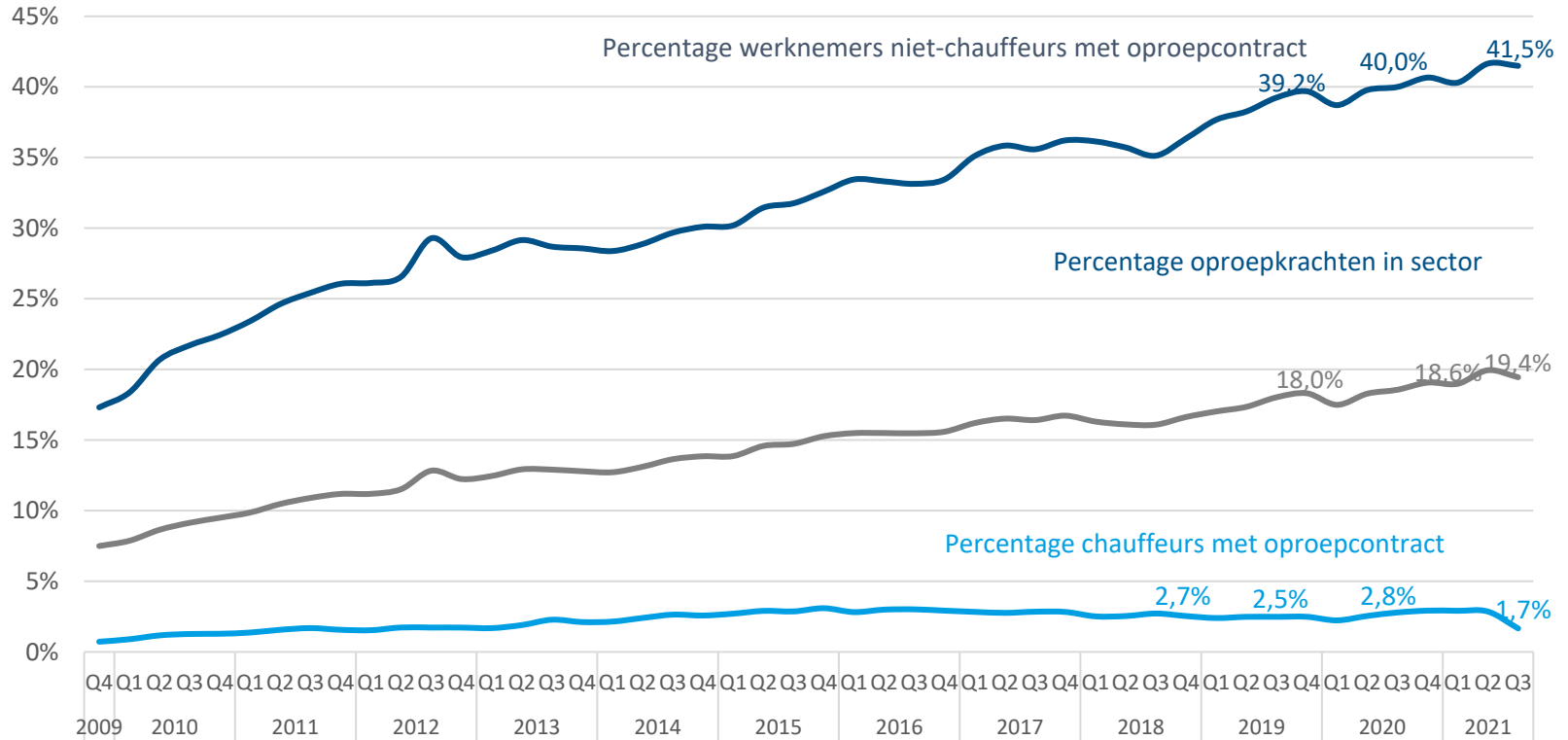
Chauffeursquote

Percentage chauffeurs t.o.v. totaal aantal werknemers

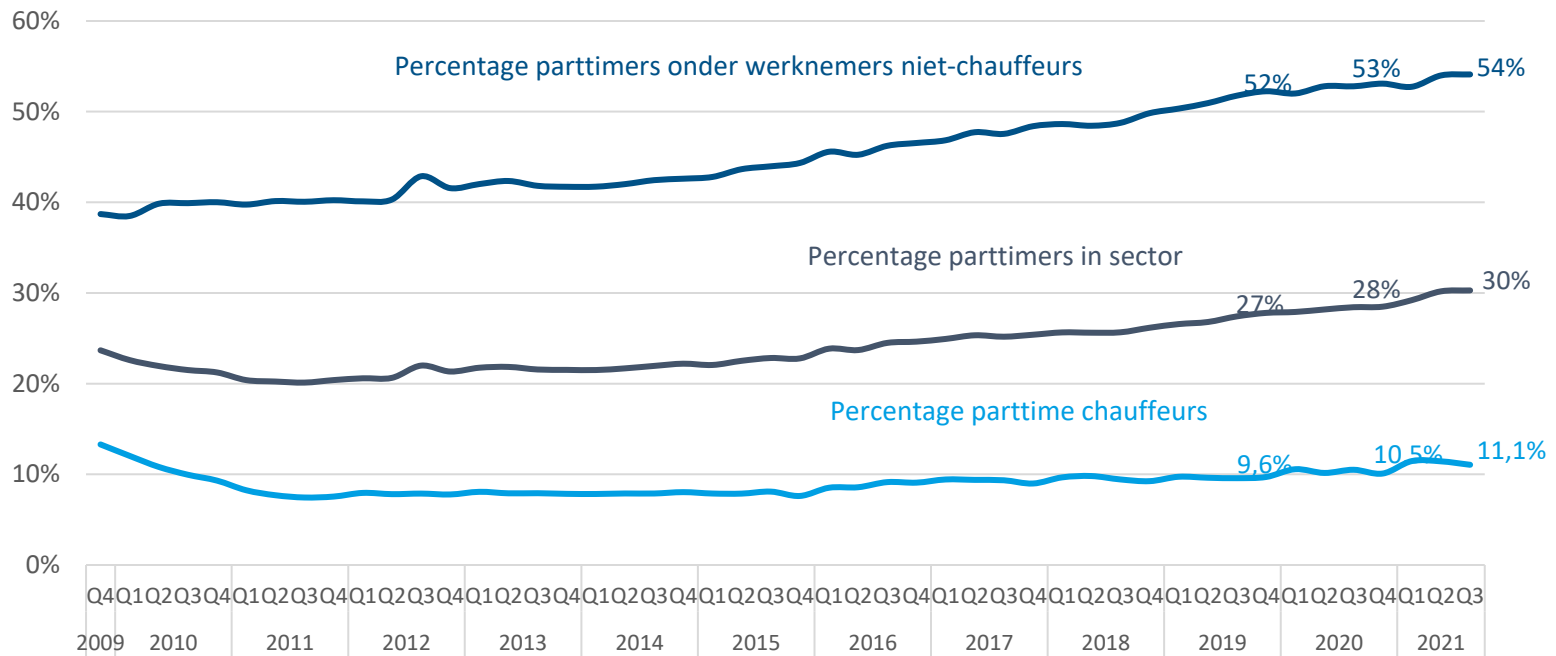
- In 2021-Q3 ligt de quote op 55,3%
- Aandeel chauffeurs ten opzichte van totaal aantal werknemers ligt op lager niveau dan vorig jaar

Percentage oproepkrachten in sector

- Percentage oproepkrachten 2021-Q3: 19% (31.693 werknemers)
- Aandeel oproepkrachten onder niet-chauffeurs neemt toe en onder chauffeurs af

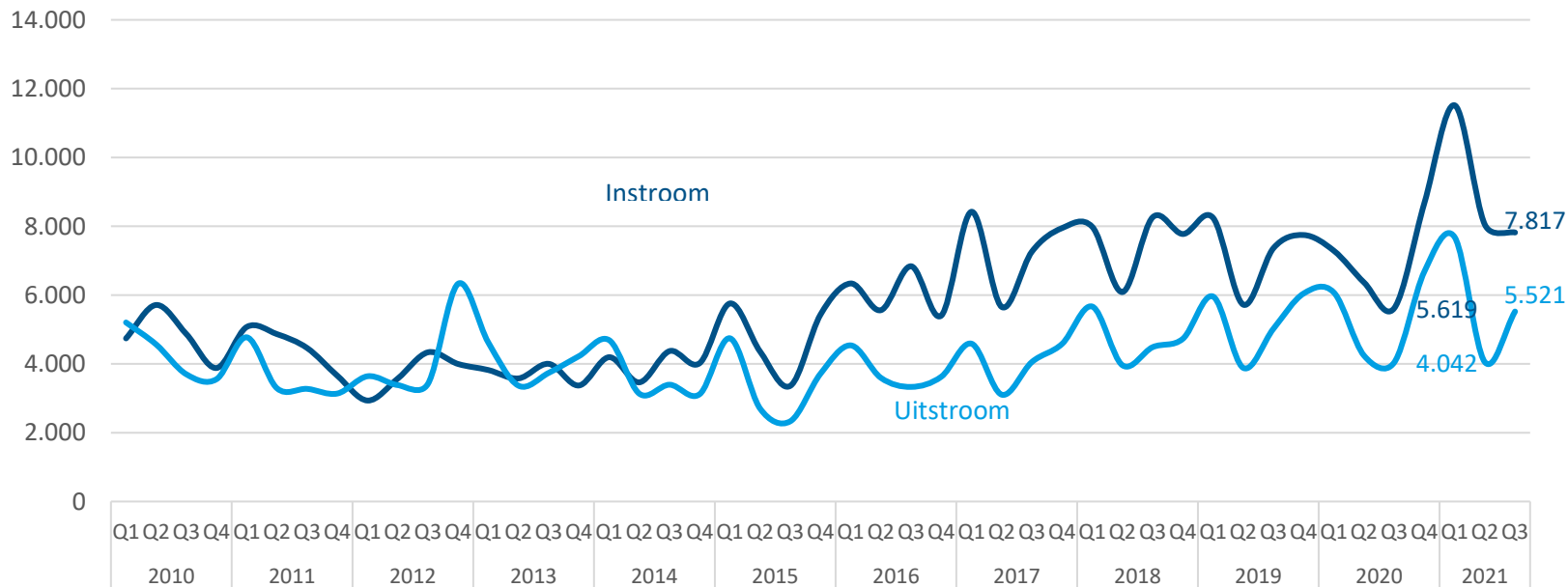
Percentage parttimers (<0,9 fte) in sector

- Percentage parttimers 2021-Q3: 30% (49.352 werknemers)
- 11% van chauffeurs werkt parttime en 54% van werknemers niet-chauffeurs
- Aandeel parttimers neemt toe, zowel onder niet-chauffeurs als chauffeurs

In- en uitstroom werknemers in sector

Unieke in- uitstroom: werknemers waren in 4 voorafgaande kwartalen niet/wel werkzaam in sector

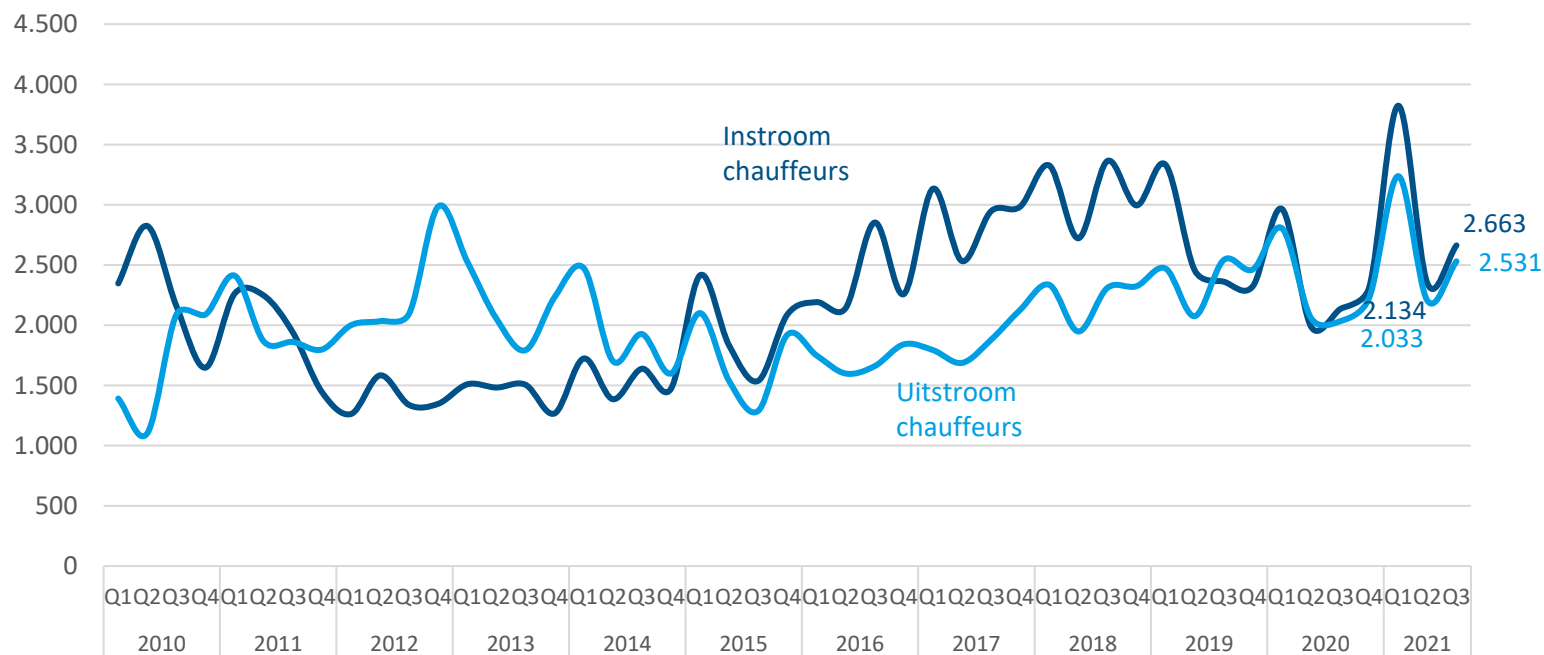
- 2021-Q3: instroom 7.817 en uitstroom 5.512
- Instroom en uitstroom liggen hoger dan in hetzelfde kwartaal vorig jaar
- Vanaf 2014-Q2 ligt instroom werknemers hoger dan uitstroom¹.

¹ Hoge instroom in 2021-Q1 wordt grotendeels verklaard door: aansluiting van een nieuwe werkgever bij Pensioenfonds Vervoer en door een grote werkgever met veel instroom van jonge oproepkrachten (twee derde < 23 jaar). De nieuwe instroom van jongeren beïnvloedt alle leeftijdsgrafieken/cijfers. De gemiddelde instroom in 2020 was 7.000.

Uitstroom is in 2021-Q1 ook relatief hoog. Deze wordt verklaard door de hoge pensioenuitstroom (met uitschieters bij de 66-jarigen en de 72-jarigen). Vanuit de keten wordt daarnaast toegelicht dat werkgevers hun administratie in het begin van het jaar tegen het licht houden waardoor inactieve dienstverbanden worden beëindigd.

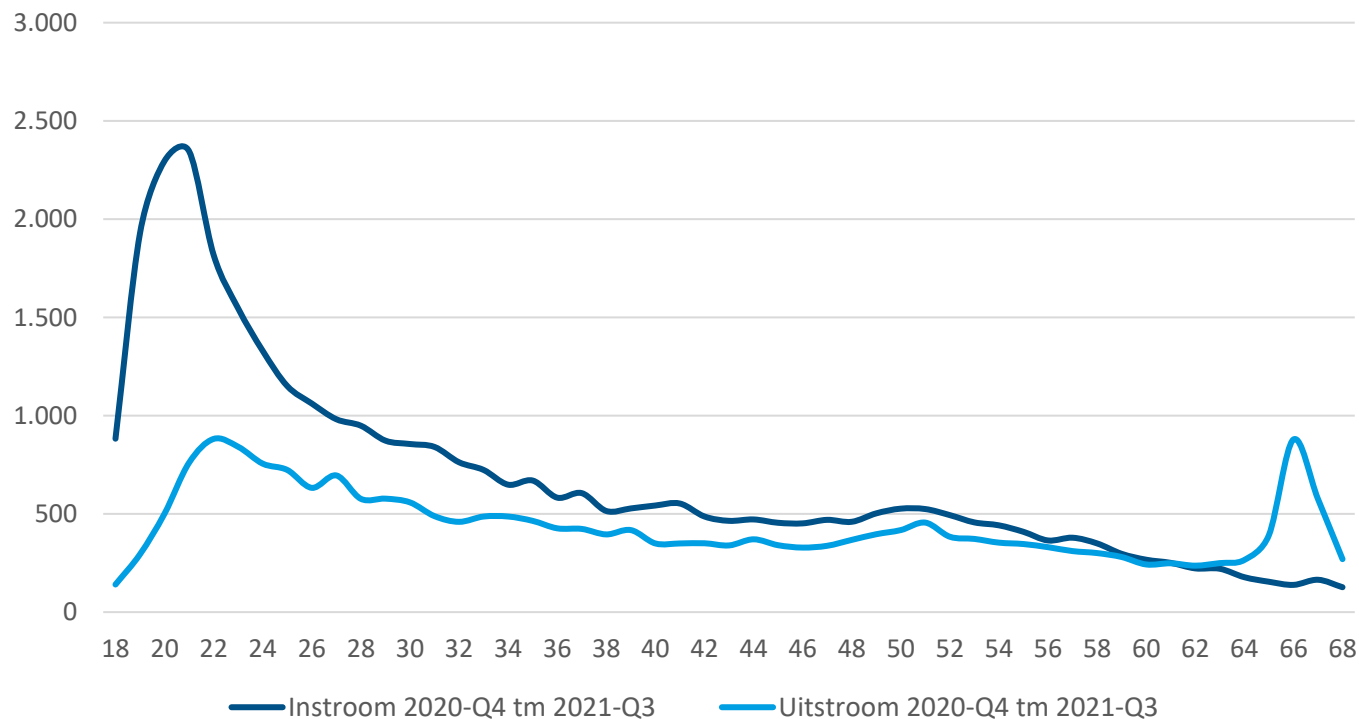
In- en uitstroom chauffeurs in sector

Unieke in- uitstroom: chauffeurs waren in 4 voorafgaande kwartalen niet/wel werkzaam in sector

- 2021-Q3: instroom van chauffeurs 2.663 en uitstroom 2.531
- In- en uitstroom chauffeurs liggen op hoger niveau dan vorig jaar (2020-Q3) en liggen afgelopen kwartalen dicht bij elkaar

In- uitstroom naar leeftijd afgelopen 4 kwartalen

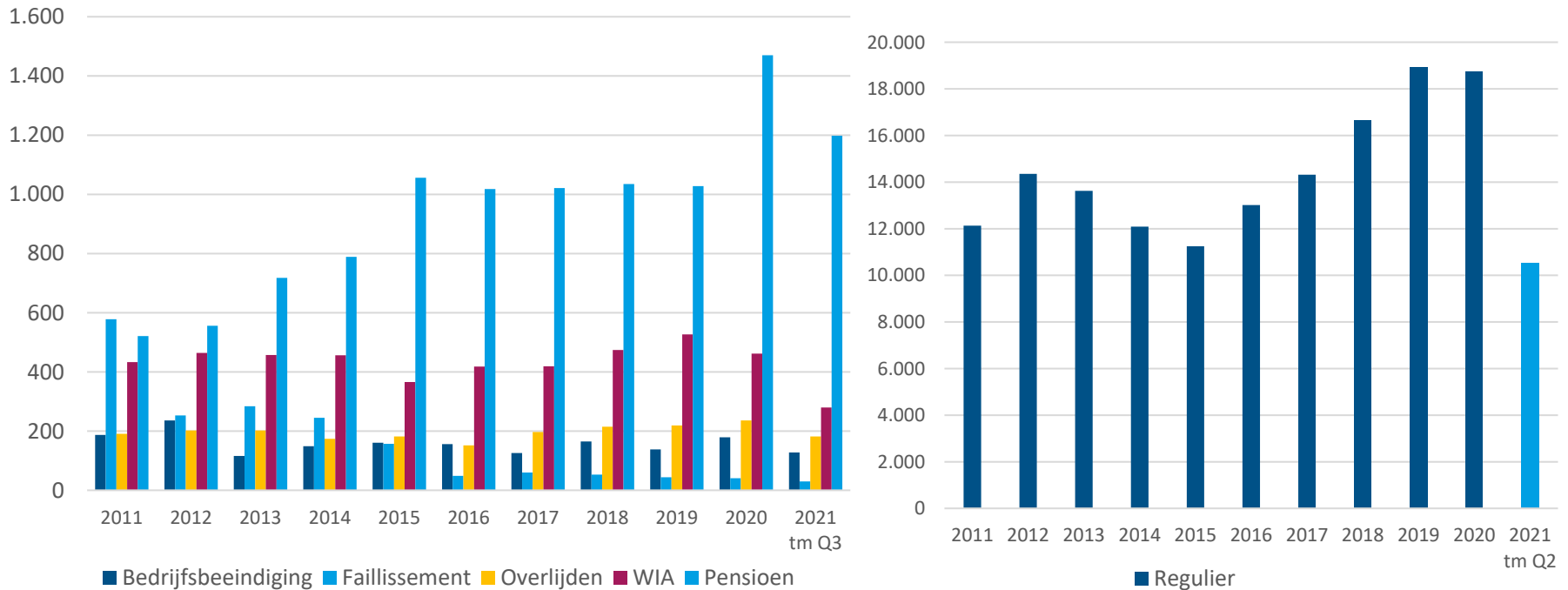

- Veel instroom werknemers 18-35 jaar (=62% van alle instroom)¹
- Uitstroompiek ligt op 66 jaar, tevens hogere uitstroom rond 23 jaar²

¹ De in- en uitstroom van jonge werknemers rond 21-23 jaar betreft voor groot deel oproepkrachten (niet-chauffeurs)

² De piek in uitstroom rond 21-23 jaar wordt voor een groot deel veroorzaakt door de uitstroom bij één grote werkgever in 2021-Q3 en heeft een administratieve reden (opschoning van bestand; inhaalslag in melding van deelnemers bij het pensioenfonds). Zonder deze groep uitstromers zou het beeld vergelijkbaar zijn met voorgaande kwartalen.

Uitstroom uit sector naar reden: jaren vergeleken

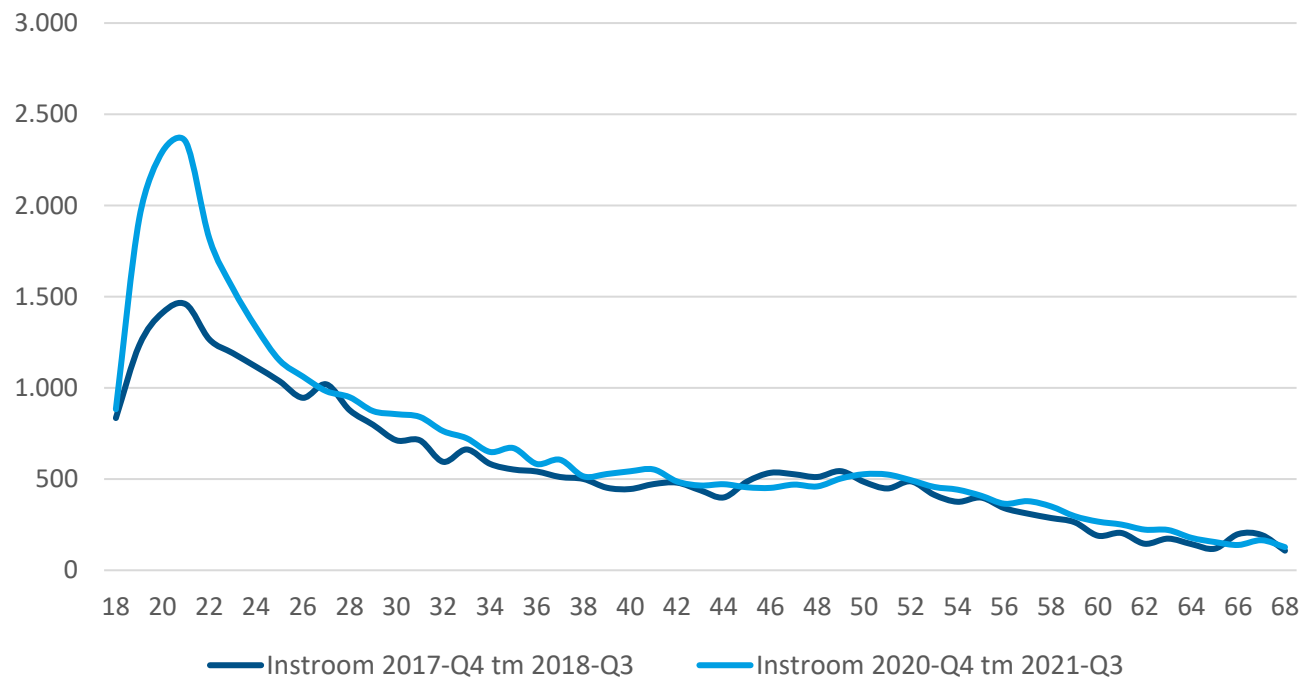
- Pensioenuitstroom ligt in 2020 hoger dan in voorgaande jaren (+43% t.o.v. 2019)¹
- In 2020 afname uitstroom vanwege WIA t.o.v. voorgaande jaren. Toename uitstroom vanwege bedrijfsbeëindiging in 2020 t.o.v. 2019². Reguliere uitstroom nam toe t/m 2019³

¹ Pensioenuitstroom in 2021 t/m Q3 is ook weer hoger dan in dezelfde periode in 2020 (1.198 tegen 1.058) (niet weergegeven in figuur)

² Op gehele arbeidsmarkt nam in 2020 het aantal bedrijfsopheffingen toe. Opheffingen = bedrijven die op eigen initiatief zijn gestopt en niet bedrijven die zijn overgenomen door een ander bedrijf en niet bedrijven die failliet zijn gedaan. Een dreigend faillissement kan voor een deel wel reden zijn om te stoppen (CBS, 2021)

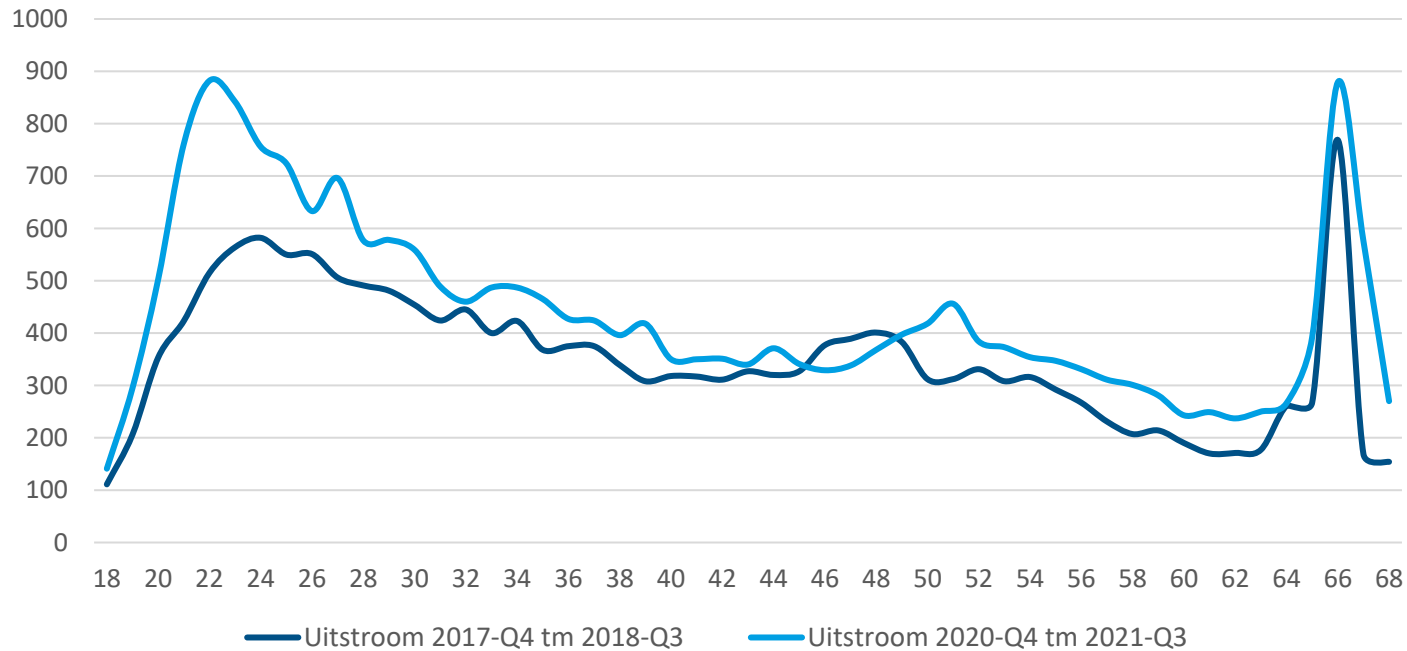
³ Reguliere uitstroom kan zijn: werkzaam in andere sector, WW en geen werk of uitkering (bijv. onderwijsvolgend). Nadere specificatie van categorie reguliere uitstroom is niet mogelijk.

Instroom werknemers naar leeftijd: perioden vergeleken

- In 2020-2021 veel meer instroom van jonge werknemers (t/m 26 jaar) dan in 2017-2018
- Ook op andere leeftijden hogere instroom in 2020-2021
- Piek van instroom ligt in beide perioden op 21 jaar

Uitstroom werknemers naar leeftijd: periodes vergeleken

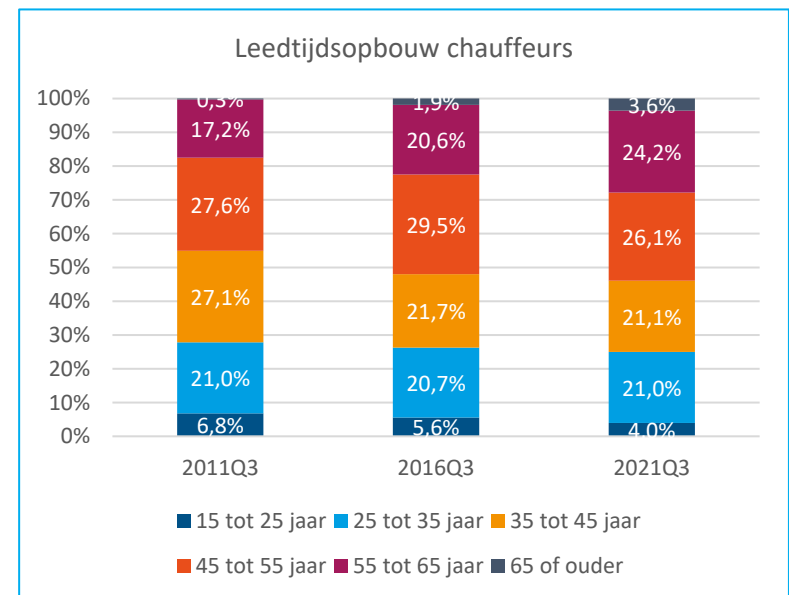
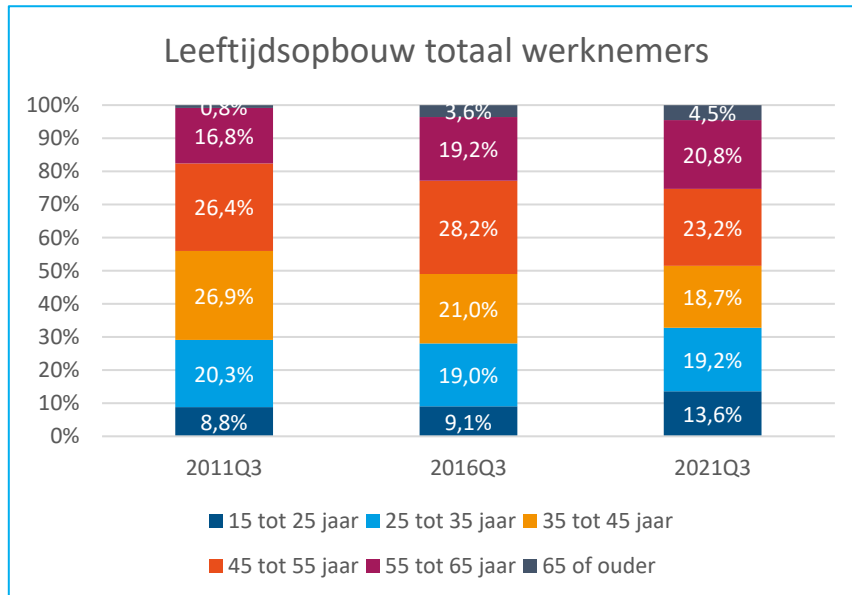
- Uitstroom werknemers in 2020-2021 op meeste leeftijden hoger dan in 2017-2018¹
- Piek uitstroom ligt in beide perioden op 66 jaar, pensioenuitstroom hoger in 2020-2021

¹ De uitstroom van jonge werknemers (rond 21-23) jaar betreft voor groot deel oproepkrachten (niet-chauffeurs). De piek in 2020-2021 wordt veroorzaakt door de uitstroom in 2021-Q3 bij één grote werkgever en heeft een administratieve reden (opschoning van bestand; inhaalslag in melding van deelnemers bij het pensioenfonds). Zonder deze groep uitstromers zou het beeld vergelijkbaar zijn met voorgaande kwartalen.

Leeftijdsopbouw werknemers en chauffeurs 2011-2021

(aandeel per leeftijdscategorie)

Bron: Pensioenfonds Vervoer 2021, bewerking Sectorinstituut

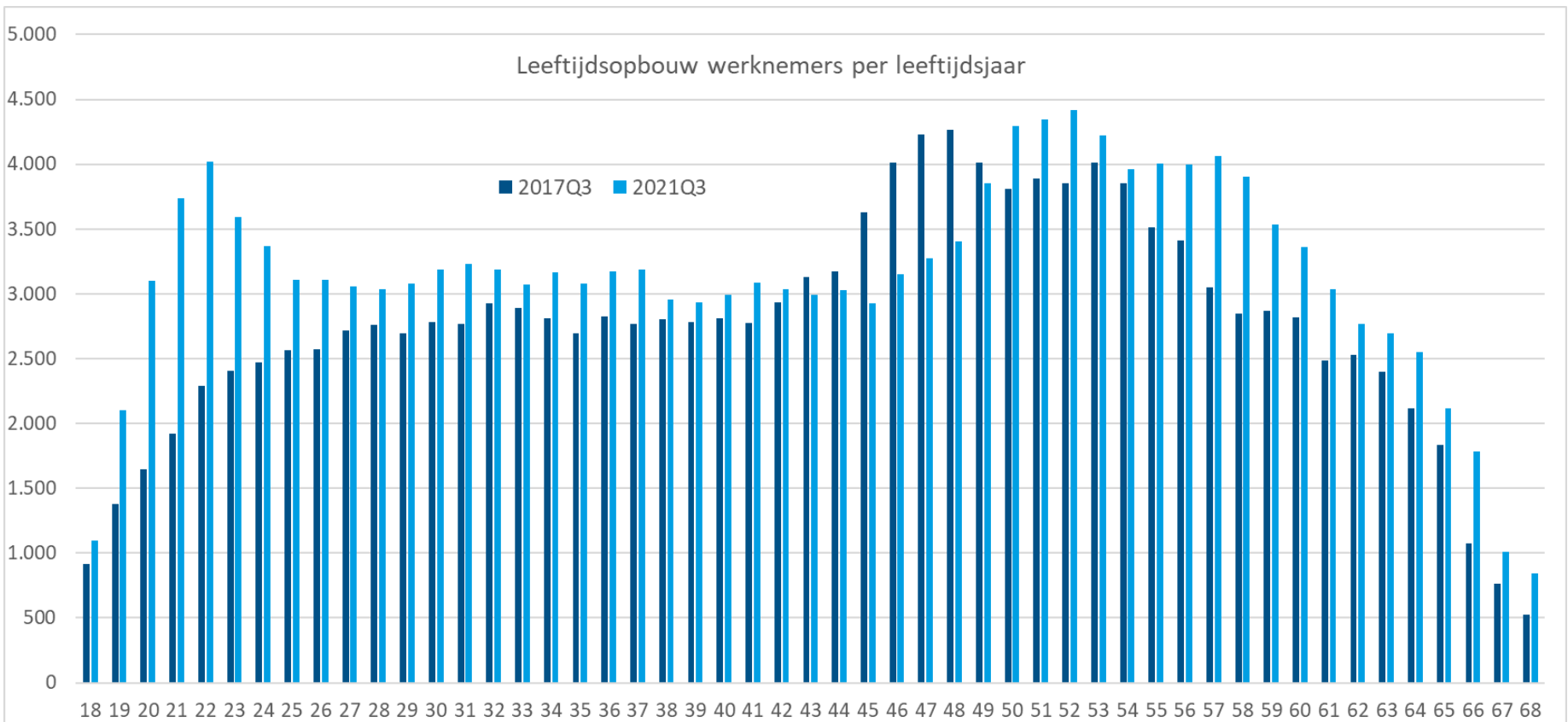

- % werknemers vanaf 55 jaar neemt toe (vergrijzing)¹
- Afname % werkenden 35-45 jaar² en afname 45-55 jaar (t.o.v. 2016-Q3)
- % werknemers tot 25 jaar groeit (vergroening)
- Onder chauffeurs neemt % vanaf 55 jaar sterk toe en % tot 25 jaar af

¹ 4,5% van werknemers in sector is in 2021-Q3 65+. In NL zijn steeds meer werkzame 65-plussers. Oorzaken: een toename van het aantal 65-plussers (vergrijzing) en een sterke toename van de arbeidsparticipatie van 65-plussers: in 2003 was 1 op de 10 aan het werk (14 duizend) en in 2020 waren dat er ruim 4 op de 10 (84 duizend). De participatie van 65-jarigen steeg het meest. Dit heeft te maken met stapsgewijze verhoging van AOW-leeftijd tot 66 jaar en 4 maanden in 2020. (CBS, 2021)

² Op gehele Nederlandse arbeidsmarkt is het aantal werknemers 35 tot 45 jaar afgenomen. Dit heeft deels een demografische oorzaak. Daarnaast signaleert het CPB, in de nasleep van de financiële crisis (vanaf 2008), [een afname van het aantal jonge mannen op de arbeidsmarkt \(CPB, 2021\)](#).

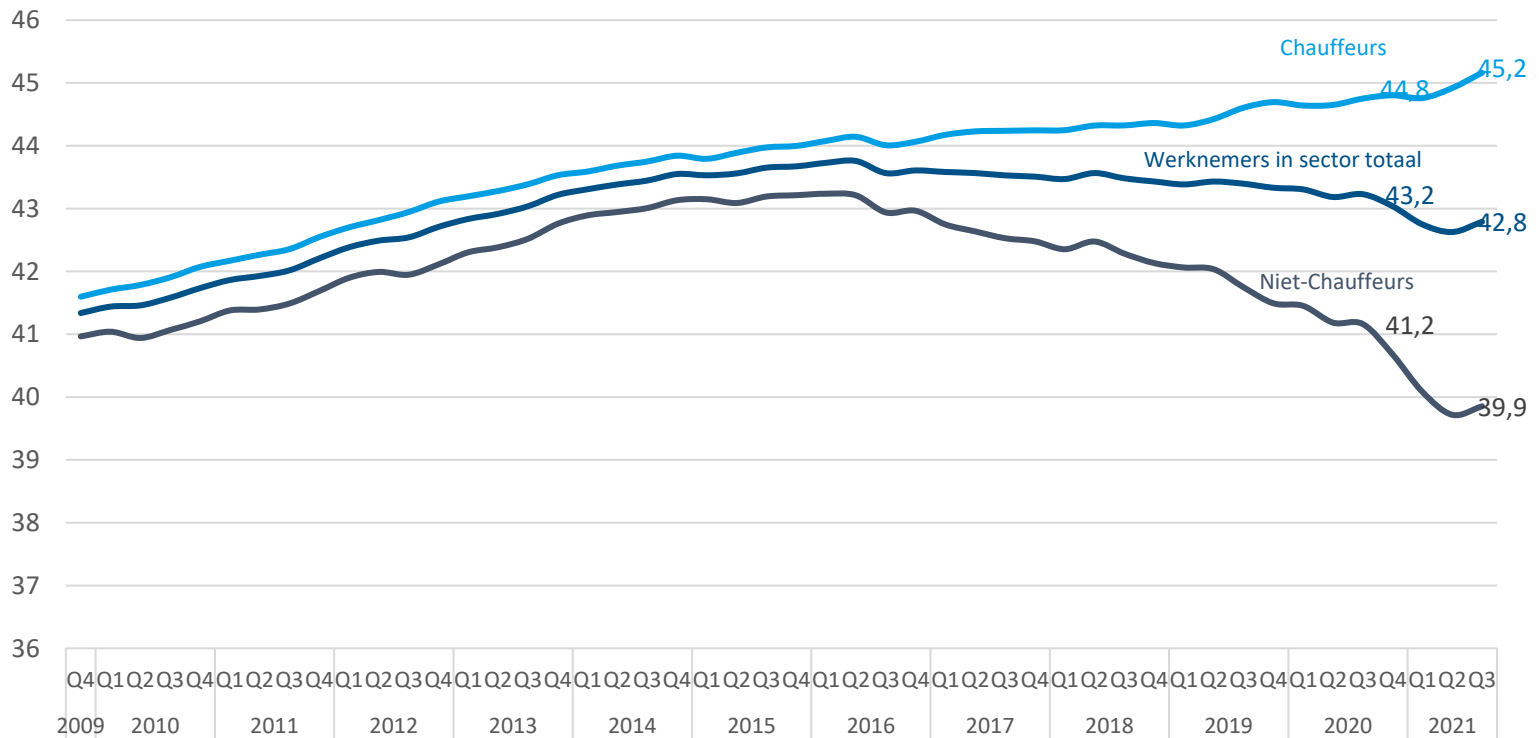
Leeftijdsopbouw: aantal werknemers per leeftijdsjaar

Leeftijdsopbouw 2021-Q3 ten opzichte van 2017-Q3:

- Op meeste leeftijden toename van aantal werknemers in sector
- Alleen afname van aantal werkenden rond 46 jaar

Gemiddelde leeftijd werknemers

- Gemiddelde leeftijd van werknemers niet-chauffeurs daalt (sinds 2016)
- Gemiddelde leeftijd chauffeurs stijgt, is ruim 45 jaar in 2021-Q3

Bron: Pensioenfonds Vervoer 2021, bewerking Sectorinstituut

Arbeidsmarkt transport en logistiek 2021-Q3:

- Transportondernemers zijn per saldo positief over economisch klimaat en personeelssterkte: er zijn (begin Q4) meer ondernemers die komende 3 maanden een uitbreiding van hun personeelsbestand verwachten dan ondernemers die een afname verwachten. In 2021-Q3 groeide de omzet in goederenwegvervoer en logistieke dienstverlening t.o.v. jaar eerder.
- Instroom werknemers in WW is lager dan vorig jaar (instroom piekte in april 2020 na uitbraak corona)
- Aantal vacatures voor vrachtwagenchauffeurs en logistiek medewerkers blijft in oktober/november op een hoog niveau. Ruim de helft van ondernemers goederenvervoer over de weg ervaart een belemmering voor bedrijfsactiviteiten door een personeelstekort. Arbeidsmarkt voor chauffeurs is in alle regio's zeer krap.
- Werknemers en werkgevers aangesloten bij SOOB/PFV:
 - Aantal faillissementen ligt in 2021-Q3 lager dan een jaar eerder
 - Aantal bedrijven en totale aantal werknemers nemen toe t.o.v. jaar eerder. Begin 2021 stijgt het aantal werknemers grotendeels door aansluiting nieuwe werkgever bij Pensioenfonds Vervoer. Aantal chauffeurs blijft (ongeveer) stabiel ten opzichte van vorig jaar
 - Instroom en uitstroom van werknemers liggen in 2021-Q3 hoger dan jaar eerder. Piek instroom ligt op 21 en piek uitstroom op 66 jaar. Pensioenuitstroom neemt toe.
 - Aandeel oproepkrachten onder niet-chauffeurs neemt toe. Aandeel parttimers stijgt, zowel onder niet-chauffeurs als chauffeurs
 - Gemiddelde leeftijd werknemers niet-chauffeurs daalt, gemiddelde leeftijd chauffeurs neemt